

at dømme en mand efter kriteriet »væsentlig større sandsynlighed« i lovens § 6, stk. 2.

Endelig har udvalget foreslået, at der skal kunne tages hensyn til, om moderen var gift med eller levede sammen med en af de mænd, som hun har haft seksuelt forhold til i konceptionsperioden.

Om udvalgets overvejelser henvises i øvrigt til betænkningen, side 59.

2.11.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med Børnelovsudvalget i, at de gældende bevis- og formodningsregler m.v. i børneloven bør sættes i relation til de nye retsgenetiske muligheder.

På den baggrund bør der efter Justitsministeriets opfattelse gælde de samme regler for fastslåelse af faderskab til børn af ugifte forældre som for børn af gifte forældre, og der er efter Justitsministeriets opfattelse som udgangspunkt ikke grundlag for at opretholde de gældende - komplicerede - bevis- og formodningsregler i børneloven.

I overensstemmelse hermed foreslås det i lovforslagets § 20, stk. 1, at en mand skal dømmes som far, hvis han efter udfaldet af retsgenetiske undersøgelser utvivlsomt (dvs. med en sandsynlighed på 10.000 til 1 eller mere) er barnets far. Heraf følger også, at der ikke kan afsiges dom til faderskab over en mand, som efter udfaldet af retsgenetiske undersøgelser utvivlsomt ikke er barnets far.

Der bør altid iværksættes retsgenetiske undersøgelser i tvivlstilfælde, eller hvis en part anmoder om det.

Justitsministeriet er enig med udvalget i, at der fremover normalt kun vil kunne være anledning til at tage andre bevismidler i brug i de sjældne tilfælde, hvor det ikke er muligt at foretage retsgenetiske undersøgelser af en bestemt mand. Sådant bevis vil som hidtil bl.a. kunne bestå i oplysning om det seksuelle forholds placering inden for konceptionsperioden, sterilitetsbevis eller bevis mod, at seksuelt forhold har fundet sted.

Justitsministeriet kan tiltræde de overvejelser om beviskrav m.v., som udvalget for disse tilfælde vedkommende har givet udtryk for. På den baggrund foreslås det i § 20, stk. 2, 1. pkt., som en grundlæggende betingelse for, at der i disse tilfælde kan afsiges dom til faderskab, at den pågældende mand har haft seksuelt forhold til moderen i den periode, hvor hun blev gravid, og at der ikke foreligger omstændigheder, som gør det usandsynligt, at han er barnets far. I tilfælde, hvor moderen i denne periode også har haft seksuelt forhold til andre mænd, er det efter den foreslåede bestemmelses 2. pkt. endvidere en betingelse, at ingen

af disse efter udfaldet af retsgenetiske undersøgelser er barnets far, eller at det er overvejende sandsynligt, at ingen af disse er barnets far.

I sidstnævnte tilfælde kan det efter den foreslåede bestemmelse i § 20, stk. 3, tillægges betydning, om moderen har været gift eller levet sammen med en af de pågældende mænd i den periode, hvor hun blev gravid. Herved opretholdes i disse helt særlige tilfælde - og i overensstemmelse med udvalgets forslag - en lille rest af pater est-reglens bevisfunktion.

Der henvises i øvrigt nærmere til bemærkningerne til § 20.

2.12. Genoptagelse m.v.

2.12.1. Gældende ret

Sag om faderskab til et *ægtebarn*, jf. børnelovens §§ 2 og 3, kan efter lovens § 5, stk. 1, rejses af ægtemanden, moderen, barnet eller en for barnet beskikket værge.

Sag skal efter § 5, stk. 2, rejses senest tre år efter barnets fødsel. Det gælder dog ikke en sag, som anlægges af barnet, efter at det er fyldt 18 år. Efter § 5, stk. 3, kan landsretten tillade, at sag anlægges efter udløbet af den nævnte frist, hvis der anføres ganske særlige grunde for, at faderskabssagen ikke er anlagt tidligere, omstændighederne i øvrigt i høj grad taler for, at faderskabssag anlægges, og det endvidere må antages, at sagen ikke vil medføre væsentlige ulemper for barnet.

En yderligere begrænsning i adgangen til at rejse faderskabssag følger af den såkaldte anerkendelseslære. Denne lære, som var lagt til grund i retspraksis allerede før den gældende børnelov, og som er forudsat i dens forarbejder, indebærer, at ægtemanden eller moderen i tilfælde, hvor de med kendskab til eller formodning om, at ægtemanden ikke er barnets genetiske far, har behandlet barnet som barn af ægtemanden, ikke senere vilkårligt kan anfægte denne status. Anvendelsen af læren beror på en konkret vurdering i hver enkelt sag, men betyder, at en part, selv hvor de lovbestemte frister ikke er udløbet, kan afskæres fra at anlægge faderskabssag.

Med hensyn til *børn uden for ægteskab* gælder efter lovens § 12, at der i tilfælde, hvor faderskabssag ikke har været rejst - og hvor barnet derfor ikke har fået en far - er fri adgang til at rejse sag for moderen, barnet eller dets værge m.v. Er moderen efter § 10, stk. 2, blevet fritaget for at give oplysning om faderskabsmulighederne, er det dog i praksis antaget, at sag ikke kan rejses uden hendes samtykke.